

защо-то не знають и какво нѣщо е то; нѣ ако сж ходили два пжти на хаджилжкѣ готвятъ ся да иджтъ и трети пжтъ, та оттова да ся спасять. Има другы, кон-то мыслятъ, че щжтъ-жнвѣжтъ съ Старж-Планинж, та не ще имъ постигне събра-но-то, зато и на дивола таманъ не давать. Нѣкои си пакъ мыслятъ, че нѣма да постигне за сынове-ты имъ, та зато задрьжаты и тѣхъ на свож работж и оставять гы безъ уче-ніе само да имъ натрупать повече богатство за по смрьтъ-тж си; такыва право имжтъ за това, каже, защо-то на това врѣмя съ простотж, па и безъ пары чловѣкъ не може ся и поминж. Имамы, рѣкохъ, и такъвж тюрліж хора, кон-то обычатъ да ся хвалятъ, умѣжтъ да съвѣтувать, знажтъ да наряджаты и да загаждать, нѣ само пары да недавать. Па има и такывы, кон-то вмѣсто да давать, а тѣ гледать още да земать: у тыя послѣдни-ты лѣжи сѣмка-та на венчы бѣды и неволи за училища-та ни. Отъ тѣхъ сж тѣ всякога сиромашкы. отъ тѣхъ така разстроены, и само отъ тѣхъ и за тѣхъ всяко не-споразумѣніе или споръ породени измежду общинары-ты, обывать ся о главж-тж на невинны-ты училища, кон-то най-сѣтнѣ ся и наказвать съ затворъ за нѣкое врѣмя или и съ съвршено запустѣніе!

Тукъ пріятель-тъ мя слуша, догдѣ му исказахъ, па рѣче: Господине, азъ намирамъ причинж-тж на венчко това зло, кое-то разстройва училища-та въ училищж-тж ви программж, а въ друго нищо: и пакъ само тя ще може да гы поправи, ако ѣ прѣиначите. — Наистинж, отговорихъ му, и азъ тѣй мыслж; тя е съвсѣмъ несъобразна съ наше-то вещественно състояніе и нравственно развитіе. Изъ дѣвическы-ты училища тя повлѣче и още повече ще повлѣче модж-тж по жены-ты, както и изъ мжжскы-ты ся распространи ра-кыж-тж по мжжіе-тѣ. И па двѣ-тѣ тыя най-опасны злины по народный ни животъ начяло-то и лѣкж-тъ е въ наши-тѣ училища. Начяло-то е въ тѣхъ: зачто-то вмѣсто да ся старажтъ да прѣдварять и искоренявать тыя злины, а тѣ наопаки, още повече гы посѣвать и захранвать, а зачто така? зачто-то и въ едны-ты и въ другы-ты, по сегашный имъ урядъ, гледа ся само за настоящее-то на молоды-ты, и венчко ся врыши въ тѣхъ само за адетъ, а на бжджще-то никакъ ся и необира; на кжсо: наука-та още нигдѣ и ни въ едно отъ тѣхъ не е приложена на общественный ни животъ.